



## STANOWISKO RZĄDU

### I. METRYKA DOKUMENTU

Tytuł
KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej

Data skierowania wniosku przez Parlament RP	Data przyjęcia stanowiska przez Komitet do Spraw Europejskich

Sygnatura Komisji Europejskiej	COM(2021)390
--------------------------------	--------------

Instytucja wiodąca
Ministerstwo Finansów

Instytucje współpracujące

### II. CEL DOKUMENTU

Mając na uwadze rosnący wpływ, w szczególności ekstremalnych zjawisk pogodowych, na realną gospodarkę i sektor finansowy, na forum międzynarodowym podjęto działania zmierzające do łagodzenia zmian klimatycznych. Za najważniejszą inicjatywę w tym zakresie należy uznać *Porozumienie paryskie*<sup>1</sup> z 2015 r, które zapoczątkowało zintensyfikowany dialog na tematy związane ze zmianą klimatu.

W 2018 r. w Unii Europejskiej rozpoczęto intensywne prace nad wdrożeniem postanowień *Porozumienia*, których głównym celem jest włączenie rynku finansowego w działania zmierzające do łagodzenia zmian klimatycznych oraz finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego. W związku z tym w marcu 2018 r. Komisja Europejska przyjęła *Plan działania w obszarze finansowania zrównoważonego wzrostu gospodarczego*<sup>2</sup>. Kolejnym krokiem w tym obszarze było opublikowanie przez Komisję

<sup>1</sup> Porozumienie paryskie (Dz. Urz. UE L 282 z 19.10.2016, str. 4).

<sup>2</sup> Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów *Plan działania: finansowanie zrównoważonego wzrostu gospodarczego* COM(2018) 97.

w grudniu 2019 r. dokumentu *Europejski Zielony Ład*<sup>3</sup>, w którym Komisja zapowiedziała opracowanie Odnowionej strategii zrównoważonego finansowania.

Zgodnie z zapowiedzią zawartą w *Europejskim Zielonym Ładzie* Komisja Europejska przyjęła 6 lipca br. pakiet rozwiązań, który ma na celu poprawę przepływu środków pieniężnych na finansowanie transformacji UE w kierunku zrównoważonej gospodarki i ułatwienie sektorowi prywatnemu realizacji zrównoważonych inwestycji, przyjaznych dla środowiska naturalnego.

Pakiet obejmuje m.in. przedmiotowy komunikat, wcześniej zapowiadany jako Odnowiona strategia zrównoważonego finansowania- „Strategię dotyczącą finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej”.

Zasadniczym celem przedmiotowej strategii jest zaproponowanie i wskazanie szczegółowych działań zmierzających do zwiększenia roli rynku finansowego w procesie transformacji gospodarki w bardziej zrównoważoną.

Jako szczegółowe cele strategii można wymienić:

- uwzględnianie celów *Europejskiego Zielonego Ładu* w systemie finansowym Unii Europejskiej;
- poprawę wkładu sektora finansowego w osiągnięcie zrównoważonego rozwoju i uczynienie go bardziej odpornym na zagrożenia wywołane zmianami klimatu i degradacją środowiska;
- zapewnienie wszystkim podmiotom gospodarczym, w tym z sektora MŚP, możliwości sfinansowania transformacji w kierunku niskoemisyjności (niezależnie od ich pozycji startowej).

W strategii zawarto następujące propozycje sześciu kierunkowych działań, w ramach których przewidziano również działania szczegółowe:

- 1) Działanie 1: Komisja opracuje bardziej kompleksowe ramy i wspomocze finansowanie etapów pośrednich transformacji w stronę modelu zrównoważonego;
- 2) Działanie 2: Komisja podejmie działania na rzecz opracowania sprzyjających włączeniu społecznemu ram zrównoważonego finansowania dla wszystkich;
- 3) Działanie 3: aby wzmocnić odporność gospodarczą i finansową na ryzyko dla zrównoważonego rozwoju, Komisja podejmie dalsze działania w odniesieniu do regulacji w zakresie rachunkowości i ratingów kredytowych oraz regulacji mikro- i makroostrożnościowych;
- 4) Działanie 4: Komisja będzie prowadzić działania w celu zwiększenia wkładu sektora finansowego w osiągnięcie celów zrównoważonego rozwoju;
- 5) Działanie 5: Komisja będzie prowadzić działania w celu monitorowania uporządkowanej transformacji oraz zapewnienia integralności systemu finansowego UE;
- 6) Działanie 6: Komisja zobowiąże się do ustanowienia wysoce ambitnych celów w ramach opracowywania międzynarodowych inicjatyw i norm w dziedzinie zrównoważonego finansowania, przyjmując koncepcję podwójnej istotności i wspierając kraje partnerskie UE.

---

<sup>3</sup> Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów *Europejski Zielony Ład* COM(2019) 640.

Do końca 2023 r. Komisja przedstawi sprawozdanie z realizacji niniejszej strategii.

### **III. STANOWISKO RZĄDU**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, co do zasady, popiera rozwiązania zaprezentowane w Komunikacie „Strategia dotycząca finansowania transformacji w stronę gospodarki zrównoważonej”.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej dostrzega potrzebę podjęcia działań w kierunku wzmocnienia roli rynku finansowego w finansowaniu zrównoważonego wzrostu. W ocenie Rządu RP zrównoważone finanse i zielona transformacja to kluczowe unijne inicjatywy, które wymagają wspólnego wysiłku państw członkowskich w ich realizacji.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej docenia fakt, że Komisja Europejska będzie aktywnie wspierać państwa członkowskie w działaniach z zakresu zrównoważonego finansowania i popiera również ogólne cele strategii.

Niemniej Rząd RP zauważa, iż niektóre z działań, w szczególności działanie 1, mogą prowadzić do poważnego zagrożenia procesu transformacji sektora energetyki w Polsce do 2050 r. i tym samym doprowadzić do spowolnienia rozwoju gospodarczego kraju. Dodatkowo wątpliwości budzą niektóre propozycje działań odnoszących się bezpośrednio do sektora ubezpieczeniowego, jak również przewidziane w strategii wstępne terminy na realizację działań.

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, na etapie realizacji działań przewidzianych w przedmiotowej strategii, w szczególności należy dążyć do:

1. uzupełnienia przez Komisję Europejską aktu delegowanego ws. klimatu (Działanie 1),
2. zabezpieczenia podmiotów gospodarczych będących w procesie transformacji energetycznej i dekarbonizacji przed odcięciem od finansowania (Działanie 1 i Działanie 2),
3. uwzględnienia w zaproponowanych rozwiązaniach, przewidzianych na lata 2021-2023, rozstrzygnięć podjętych w zakresie programów wdrażających Next Generation EU (w tym Krajowe Plany Odbudowy) oraz Wieloletnie Ramy Finansowe (w tym Program *Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko* - FEnIKS),
4. utrzymania systemu wypłacalności zawartego w dyrektywie Wypłacalność II<sup>4</sup> opartego na ryzyku (Działanie 3),
5. uwzględnienia w proponowanych działaniach aspektu kosztów ponoszonych przez instytucje finansowe,
6. uwzględnienia w proponowanych działaniach odpowiednich ram czasowych na implementację konkretnych rozwiązań.

### **IV. UZASADNIENIE STANOWISKA RZĄDU**

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej podziela stanowisko Komisji Europejskiej, iż konieczne jest podjęcie dodatkowych działań, które pozwolą na ukończenie dotychczasowych ram

---

<sup>4</sup> Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2009, str. 1).

z zakresu zrównoważonego finansowania oraz zwiększenie zaangażowania podmiotów rynku finansowego w finansowanie zrównoważonego wzrostu.

Za poparciem strategii przemawia fakt, iż Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie wypowiadał się o pomysłе jej stworzenia w momencie opublikowania dokumentu *Europejski Zielony Ład*.

Zdaniem Rządu RP zasadna wydaje się propozycja przyjęcia przez Komisję Europejską minimalnego standardu ESG (tj. dotyczącego kwestii środowiskowych (E – *Environmental*), socjalnych (S – *Social*) oraz związanych z zarządzaniem (G – *Governance*)) dla produktów finansowych, chęć włączenia czynników ESG do ratingów i perspektyw kredytowych czy inicjatywa wzmacniająca wiarygodność i porównywalność ratingów ESG. Tęgo rodzaju działania z pewnością wzmocnią transparentność wskaźników ESG oraz będą stanowić ważny krok w walce ze zjawiskiem pseudoekologicznego marketingu, który stanowi zagrożenie nie tylko dla inwestorów, ale również konsumentów chcących świadomie wybierać dobra wyprodukowane z myślą o ochronie środowiska.

W przeciwdziałaniu zmianom klimatu oraz innym wyzwaniom środowiskowym bardzo ważne jest zwiększanie prywatnych inwestycji w transformację UE w kierunku zrównoważonej gospodarki. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej z zadowoleniem przyjmuje fakt, iż w centrum zainteresowania strategii znajduje się zwiększanie udziału MŚP w zielonej transformacji poprzez ułatwienie dostępu do narzędzi zrównoważonego finansowania oraz zachęt sprzyjających korzystaniu z tego finansowania. Rząd RP zgadza się, że sektor MŚP potrzebuje większego dostępu do zrównoważonego finansowania i usług doradztwa finansowego. Strategia przewiduje wsparcie dla państw członkowskich w ich wysiłkach na rzecz budowania zdolności i doradztwa technicznego w zakresie sposobów, w jakich MŚP mogą dobrowolnie zgłaszać potencjalne zagrożenia i skutki ich działalności dla zrównoważonego rozwoju.

W zakresie zielonego budżetowania, Rząd Rzeczypospolitej Polskiej pozytywnie odczytuje zamiar aktywnego wspierania przez Komisję Europejską państw członkowskich w monitorowaniu przepływu wydatków związanych m.in. z klimatem czy różnorodnością biologiczną. Rząd RP wyraża nadzieję, że Komisja Europejska wypracuje efektywną metodologię w tym obszarze, możliwą do wykorzystania w realizacji ekologicznych priorytetów określonych w Krajowych Planach Odbudowy i Wzmacniania Odporności.

Biorąc pod uwagę globalne ambicje Unii Europejskiej na rzecz agendy zrównoważonego finansowania Rząd RP popiera dążenie do wypracowania na międzynarodowych forach podobnie rozumianych celów i zasad systematyki, przede wszystkim, aby uniknąć fragmentaryzacji i wzrostu kosztów transakcyjnych na międzynarodowych rynkach finansowych, jak również promowanie koncepcji „podwójnej istotności” (ang. *double materiality*), która dąży do systematycznej integracji zewnętrznych i wewnętrznych ryzyk ESG w decyzjach podejmowanych przez podmioty finansowe. Ponadto Rząd RP zgadza się, że należy wzmocnić struktury zarządzania międzynarodowej platformy ds. zrównoważonego finansowania, która ma duży potencjał w kreowaniu dobrych praktyk i kierunków rozwoju zrównoważonego finansowania na arenie międzynarodowej oraz kształtowania się określonych standardów także poza UE.

Niemniej niezależnie od powyższego w ocenie Rządu RP należałoby mieć na uwadze, że pewne rozwiązania zaproponowane w przedmiotowej strategii wymagają doprecyzowania w ramach dalszych negocjacji. Dla Polski bowiem kluczową sprawą jest

możliwość pozyskania finansowania w okresie przejściowym procesu transformacji energetycznej w celu wytwarzania energii elektrycznej i ciepła, których nośnikiem będzie gaz oraz energia jądrowa.

#### *Ad. 1. Uzupelnienie przez Komisję Europejską aktu delegowanego ws. klimatu*

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, co do zasady, popiera zamiar rozszerzenia zasięgu zrównoważonych działań określonych w rozporządzeniu ws. systematyki<sup>5</sup> o działalności gospodarcze nieuwzględnione w pierwszym akcie delegowanym ws. klimatu<sup>6</sup>, tj. rolnictwa, konkretnych sektorów energetycznych (włączając gaz ziemny), a także energii jądrowej. Zwłaszcza uwzględnienie gazu ziemnego i energii jądrowej w unijnej systematyce odgrywa istotne znaczenie z punktu widzenia polskiej polityki energetycznej, miksu energetycznego i zależności od określonych zasobów energetycznych. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej uważa, że w obecnej formie akt delegowany ws. klimatu pozostaje niekompletny, bowiem nie obejmuje całego sektora energetycznego.

W związku z tym Rząd Rzeczypospolitej Polskiej oczekuje, że Komisja Europejska nie tyle rozważy, co faktycznie zaproponuje konkretne regulacje, w postaci uzupełniającego aktu delegowanego ws. klimatu, wspierające finansowanie działań gospodarczych w sektorze energetycznym, w tym obejmujące gaz i energetykę jądrową, które przyczyniają się do przyspieszenia modernizacji sektora energetyki konwencjonalnej w Polsce i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych. Bez wsparcia dla infrastruktury przesyłowej i modernizacji źródeł wytwórczych energetyki konwencjonalnej w celu ich przestawienia na paliwa gazowe, proces transformacji sektora energetyki w Polsce do 2050 roku będzie poważnie zagrożony, co doprowadzi do spowolnienia rozwoju gospodarczego kraju.

Dodatkowo Rząd Rzeczypospolitej Polskiej popiera uwzględnienie w unijnym rozporządzeniu ws. systematyki dodatkowych technicznych kryteriów kwalifikacji, które w większym stopniu będą uwzględniać cztery cele środowiskowe (nieujęte w akcie delegowanym ws. klimatu), ponieważ powinno to ułatwić podejmowanie zrównoważonych środowiskowo inwestycji przez podmioty gospodarcze. Niemniej Rząd RP uważa, iż unijna systematyka powinna w większym stopniu podkreślić wsparcie dla działalności MŚP na rzecz inwestycji w zieloną gospodarkę.

#### *Ad. 2. Zabezpieczenie podmiotów gospodarczych będących w procesie transformacji energetycznej i dekarbonizacji przed odcięciem od finansowania*

W opinii Rządu Rzeczypospolitej Polskiej wzmocnienie odporności sektora finansowego na ryzyka wywoływane przez zmiany klimatu i degradację środowiska z jednej strony oraz przyczynianie się sektora do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju z drugiej strony jest niezbędne. Należy jednak dążyć do zabezpieczenia w unijnych regulacjach podmiotów gospodarczych będących w procesie transformacji energetycznej i dekarbonizacji przed nagłym i nieracjonalnym ekonomicznie odcięciem od finansowania

---

<sup>5</sup> Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, str. 13).

<sup>6</sup> Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) .../... uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (C(2021) 2800 final).

lub odmową udzielenia pożyczki lub kredytu ze strony banków z powodu dążenia przez banki do szybkiego osiągnięcia zrównoważonego rozwoju, co może prowadzić do upadku takich podmiotów gospodarczych. Zdaniem Rządu Rzeczypospolitej Polskiej zmodyfikowane standardy oceny ryzyka oraz zapewnienie integralności europejskiego systemu finansowego powinny zabezpieczać przed nieracjonalnymi dla podmiotów gospodarczych decyzjami banków.

*Ad. 3. Uwzględnienie w zaproponowanych rozwiązaniach, przewidzianych na lata 2021-2023, rozstrzygnięć podjętych w zakresie programów wdrażających Next Generation EU (w tym KPO) oraz Wieloletnie Ramy Finansowe (w tym FEnIKS),*

W ocenie Rządu Rzeczypospolitej Polskiej planowane w strategii regulacje prawne na lata 2021-2023 powinny wziąć pod uwagę rozstrzygnięcia podjęte w programach wdrażających Next Generation EU (w tym KPO) oraz Wieloletnie Ramy Finansowe (w tym FEnIKS).

Zauważenia wymaga, iż przygotowanie programów wdrażających Next Generation EU (NGEU) oraz Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) jest już na etapie końcowym. Planowane w strategii zmiany w przepisach prawnych będą wchodziły w życie przez kolejne lata, gdy tymczasem Krajowy Plan Odbudowy musi zostać zakończony do lipca 2026 r., zaś programy WRF obejmują inwestycje wieloletnie, już opóźnione z powodu opublikowania podstawowych rozporządzeń pół roku po rozpoczęciu perspektywy finansowej 2021-2027.

*Ad. 4. Utrzymanie systemu wypłacalności zawartego w dyrektywie Wypłacalność II opartego na ryzyku*

Rząd Rzeczypospolitej zwraca uwagę na propozycję dotyczącą rozważenia wprowadzenia nowych ram regulacji ostrożnościowych uwzględniających czynniki ESG. W ocenie Rządu RP system wypłacalności zawarty w dyrektywie Wypłacalność II powinien pozostać oparty na ryzyku. W opinii Rządu RP nie ma konieczności dodawania sztucznych czynników odzwierciedlających ESG, na przykład „*green supporting*” lub „*brown punishing factor*”. Tego typu podejście stanowiłoby bardzo istotne wyzwanie dla pozycji kapitałowej i bezpieczeństwa zakładów ubezpieczeń. Rząd RP nie popiera również wskazanych zmian w zakresie rozwiązań makroostrożnościowych. W szczególności Rząd RP chciałby podkreślić, że inne ryzyka są istotne dla zakładów ubezpieczeń, a inne dla banków (na przykład najważniejsze w działalności bankowej ryzyko kredytowe, nieuregulowana należności, ma mniejsze znaczenie w działalności ubezpieczeniowej) i dlatego przenoszenie rozwiązań z innych rynków na rynek ubezpieczeniowy nie jest odpowiednie.

*Ad. 5. Uwzględnienie w proponowanych działaniach aspektu kosztów ponoszonych przez instytucje finansowe*

Nie podważając działań proponowanych przez Komisję Europejską w strategii, w ocenie Rządu RP należy również zwrócić uwagę na aspekt kosztów, które będą musiały ponieść instytucje finansowe w przypadku wdrożenia zaproponowanych rozwiązań.

Sektor instytucji finansowych jest na poziomie unijnym w wysokim stopniu uregulowany i podlega nadzorowi, co przekłada się na dodatkowe koszty w porównaniu do innych sektorów. Wzrost kosztów w tym zakresie nastąpił szczególnie po przyjęciu rozwiązań w odpowiedzi na globalny kryzys finansowy, który wybuchł w 2008 r.

Zauważenia wymaga, iż w ostatnim czasie sektor instytucji finansowych także został dotknięty skutkami obostrzeń wprowadzonych w odpowiedzi na pandemię COVID-19. Oznaczało to znaczący spadek wyniku finansowego branży instytucji finansowych, na co wpływ miało również środowisko niskich stóp procentowych.

W tym kontekście działania proponowane przez Komisję Europejską w strategii w ocenie Rządu RP powinny uwzględniać te uwarunkowania i powinno się dążyć do minimalizacji nowych kosztów oraz rozłożenia ich w dłuższym czasie.

*Ad. 6. Uwzględnienie w proponowanych działaniach odpowiednich ram czasowych na implementację konkretnych rozwiązań*

W ocenie Rządu RP ustawodawca unijny powinien mieć na uwadze realistyczne terminy wprowadzanych zmian, które zapewnią odpowiednią implementację planowanych rozwiązań. Należy pamiętać, że czynnikami zrównoważonego są nie tylko kwestie środowiskowe, ale i społeczne oraz związane z zarządzaniem, co w ramach realizacji rozwiązań będzie wymagało podjęcia działań na wielu płaszczyznach.

Dodatkowo w tym kontekście zauważenia wymaga, iż proces implementacji rozporządzenia ws. systematyki i każdej kolejnej jego aktualizacji do regulacji wewnętrznych i systemów poszczególnych instytucji finansowych zajmuje określony czas, dlatego każda zmiana w ocenie Rządu RP wymaga rozsądnego czasu na jej wdrożenie. Ponadto każda zmiana technicznych kryteriów kwalifikacji będzie się wiązać z dużymi nakładami na dostosowywanie systemów poszczególnych instytucji finansowych i baz danych do nowych progów i kryteriów.

### **1. Ocena skutków prawnych**

Wydanie komunikatu nie spowoduje bezpośrednio zmian w polskim prawie. Niemniej w komunikacie Komisja zapowiedziała przedstawienie w przyszłości innych wniosków legislacyjnych, których przedmiot i zakres może w przyszłości spowodować konieczność dostosowania porządku polskiego systemu prawnego.

### **2. Ocena skutków społecznych**

Wydanie komunikatu nie spowoduje bezpośrednio skutków społecznych. Pośrednio przewiduje się pozytywne skutki społeczne w postaci włączenia obywateli w inicjatywy z zakresu zrównoważonego finansowania.

### **3. Ocena skutków gospodarczych**

Wydanie komunikatu nie spowoduje bezpośrednio skutków gospodarczych. Niemniej zaproponowane w strategii niektóre działania mogą nieść za sobą skutki gospodarcze.

W odniesieniu do działań dotyczących głównie pierwszego działania kierunkowego, tj. stworzenia bardziej złożonych ram i pomocy w sfinansowaniu pośrednich etapów pozwalających osiągnąć zrównoważony wzrost, w przypadku niekorzystnych dla Rzeczypospolitej Polskiej rozstrzygnięć, mogą one zagrozić programom związanym z zeroemisyjną gospodarką, gdzie w ramach bilansowania potrzeb energetycznych uwzględniono w Polsce budowę dwóch elektrowni jądrowych. Dodatkowo potencjalnym zagrożeniem może być negatywny wpływ tych działań na proces transformacji sektora energetyki w Polsce do roku 2050. Ponadto negatywnym skutkiem zaproponowanych działań może być odcięcie podmiotów gospodarczych będących w procesie transformacji energetycznej i dekarbonizacji od finansowania.

Dodatkowo przewiduje się, iż zaproponowane działania mogą mieć negatywne skutki dla instytucji finansowych w postaci zwiększonych kosztów wynikających z konieczności wdrożenia rozwiązań.

Odnosząc się z kolei do rozwiązań przewidzianych w ramach działania drugiego - Komisja podejmie działania na rzecz opracowania sprzyjających włączeniu społecznemu ram zrównoważonego finansowania dla wszystkich - należy zwrócić uwagę na potencjalny pozytywny skutek gospodarczy w postaci włączenia MŚP do procesu zielonej transformacji

#### **4. Ocena skutków finansowych**

Wydanie komunikatu nie spowoduje bezpośrednio skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dla budżetu państwa. Niemniej w komunikacie Komisja zapowiedziała realizację w przyszłości działań, w tym przedstawienie wniosków legislacyjnych, które mogą w przyszłości nieść za sobą skutki finansowe, w tym dla sektora finansów publicznych.

Mając na względzie zapisy art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 623) oraz art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz.U. z 2019 r. poz. 1809), w związku z ww. projektem stanowiska Rządu przeprowadzono konsultacje społeczne ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców. Przeprowadzono również konsultacje z innymi partnerami i organizacjami społecznymi.

#### **V. PRZEDSTAWICIEL RZĄDU UPOWAŻNIONY DO PREZENTOWANIA STANOWISKA**

Pan Piotr Patkowski – Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów  
(tel. 694 30 23)